

Field : Education

Type : Research Article

Received:10.08.2019 - *Corrected*:----- - *Accepted*:27.09.2019

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Duygusal Zeka Düzeyleri ve Akademik Öz Yeterlikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*

Kamil TÜRKEKUL¹, Murat SARIKABAK²

¹Bartın Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı

²Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

E-Posta: kamilturkekul@gmail.com

Öz

Bu çalışmanın amacı; beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka düzeyleri ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmanın evrenini Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi ve Bartın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu öğretmen adayları içerisinde kolayda örnekleme yöntemiyle seçilen 78 kadın ve 226 erkek olmak üzere toplamda 304 beden eğitimi ve spor öğretmeni adayını oluşturmaktadır.

Araştırmanın verileri, Schutte ve diğ., (1998) tarafından geliştirilen, Austin ve diğ., (2004) tarafından revize edilen Türkçe uyarlaması Tatar, Tok ve Saltukoğlu (2011) tarafından yapılan “Duygusal Zeka Ölçeği”; Jerusalem ve Schwarzer (1981) tarafından geliştirilen Türkçe uyarlaması Yılmaz, Gürçay ve Ekici (2007) tarafından yapılan “Akademik Öz Yeterlik” ölçeği ve araştırmacılar tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu” ile toplanmıştır. Verilerin istatistiksel olarak çözümlenmesinde betimsel istatistikler, bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve pearson korelasyon analizleri uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS paket programından yararlanılmıştır.

Araştırma bulgularına göre beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanlarının; cinsiyete göre karşılaştırılmasında iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi, duyguların kullanımı, duyguların değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puanlarında; sınıf düzeyine göre karşılaştırılmasında duyguların kullanımı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Ayrıca iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi, duyguların değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puanı ile akademik başarı puanları arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanlarının ise; cinsiyete ve sınıf düzeylerine göre karşılaştırılmasında, istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermediği tespit edilmiştir. Öte yandan akademik öz yeterlik ile akademik başarı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Son olarak da iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi, duyguların kullanımı, duyguların değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puanı ile akademik öz yeterlik puanları arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka düzeyleri arttıkça akademik öz yeterlik düzeylerinde artacağı tespit edilmiştir. Bu durum beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin duygusal zekalarının akademik öz yeterlik için önemli bir değişken olduğunu göstermektedir. Başka bir deyişle beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarından yüksek akademik öz-yeterlik isteniyorsa, onların duygusal zeka düzeylerinin artırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor öğretmeni, Duygusal zeka, Akademik öz-yeterlik

*Bu çalışma Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalında Kamil Türkekul tarafından yapılan tezden üretilmiştir.

Investigation of the Relationship between the Level of Emotional Intelligence and Their Academic Self-Efficacy of Prospective Physical Education and Sports Teachers

Abstract

The purpose of the study is to examine the relationship between emotional intelligence levels and academic self-efficacy of prospective physical education and sports teachers. Population of the study is comprised of prospective physical education and sports teachers who study at Sakarya Applied Sciences University and Bartın University Faculty of Sports Sciences. Sample of the study is composed of 304 prospective physical education and sports teachers (78 female and 226 male) who were chosen via convenience sampling.

The data were collected through “Emotional Intelligence Scale” which was developed by Schutte et al., (1998), revised by Austin et al., (2004) and adapted into Turkish by Tatar, Tok and Saltukoğlu (2011); “Academic Self-efficacy Scale” which was developed by Jerusalem and Schwarzer (1981), adapted into Turkish by Yılmaz, Gürçay and Ekici (2007); and “Personal Information Form” which was created by the researcher. In statistical analysis of the data, descriptive statistics, independent samples t-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Pearson correlation analysis were used. SPSS package program was used to evaluate the data.

The findings of the study revealed that, emotional intelligence scores of the prospective physical education and sports teachers differed significantly in sub-dimensions of; optimism/regulating emotions, using emotions, evaluating emotions and total emotional intelligence scores according to gender; using emotions according to grade. Additionally, there was a positively significant relationship between optimism/regulating emotions, evaluating emotions and total emotional intelligence score and academic success scores.

The results also revealed that prospective physical education and sports teachers’ academic self-efficacy scores did not significantly differ according to gender and grade. On the other hand, there was a positively significant relationship between academic self-efficacy and academic success. Finally, the results showed positively significant relationships between optimism/regulating emotions, using emotions, evaluating emotions and total score of emotional intelligence and academic self-efficacy.

In conclusion, the findings revealed that when the emotional intelligence levels of prospective physical education and sports teachers increase, their academic self-efficacy levels also increase. This indicates that emotional intelligence of physical education and sports teachers is an important variable for their academic self-efficacy. In other words, if we would like physical education and sports teachers to have high levels of academic self-efficacy, their emotional intelligence levels need to be increased.

Keywords: Physical education and sports teacher, Emotional intelligence, Academic self-efficacy

Giriş

Toplumlar kendi geleceklerini teminat altına almak adına gelecek nesilleri başarılı bir şekilde yetiştirmek isterler. Bu nesilleri yetiştirme görevleri ise eğitim kurumlarının temel hedeflerinden biridir. Eğitim kurumları bu görevleri yerine getirirken iyi eğitimci yetiştirmeyi amaç edinir, bazı şartlar ve kurallar çerçevesinde, eğitim-öğretimlerine devam ederler. Bu şartlar ve kurallar çerçevesinde yetişen eğitimciler nitelikli olma yolunda önemli bir adım atmış olurlar.

Nitelikli öğretmen yetiştirmenin ilk adımı olarak öğretmen adaylarının seçiminde, mesleği seven ve bu mesleğe ilgi duyan adayların seçilmesi önemlidir (Özder, Konedra ve Zeki, 2010, ss. 253-275). Öğretmen mesleğini sever ve ilgi duyarsa belirlenen hedefler çerçevesinde yarınlar umut olacak nesiller yetiştirebilirler.

Eğitim sisteminin en önemli parçası olan öğretmen, öğrenciyi ve eğitim programını doğrudan etkileyen bir unsurdur. Bunun yanı sıra eğitim sisteminin başarılı olması ve sistemin doğru bir şekilde işlemesi için öğretmenlerin nitelikli ve yeterli olması açısından bu konunun üzerinde yeteri kadar durulması önemli görülmüştür. Bütün meslek gruplarında olduğu gibi öğretmenlik mesleğinin de kendine has değer ve norm davranışları vardır. Bu norm ve davranışların ortaya konmasında öğretmenlerin duyuşsal bazı özelliklerinin bilinmesinin öğretmen eğitiminde olumlu katkılar sağlayacaktır (Önen, 2012, s.310). Öğretmenler mesleki ve duyuşsal özelliklerini geliştirme çabası içerisine girerlerse muhtemel karşılaşacağı sorunları da çözmeye daha etkin olacaktır. Bu bağlamda duygusal zeka kavramı öğretmenlerin duygularını fark edip anlamada ve zorluklarla mücadele etmesinde önemli bir araç olarak hizmet edebilir (Asrar-ul-Haq, Anwar ve Hassan, 2017, s.88).

Duygu ve zeka terimlerinin yan yana gelmesiyle oluşturulan duygusal zeka kavramı, birçok kişi tarafından farklı biçimlerde ele alınmış ve bu tanımlamada duygusal zekâ, İngilizce karşılığı olarak “Emotional Intelligence” kelimelerinin kısaltılması ile birlikte EI olarak bilinmektedir. Bununla birlikte literatür incelendiğinde yaygın olarak kullanılan ifade daha çok “EQ” (Emotional Quotient) kısaltmasıdır.

Duygusal zeka “kişinin kendisinin ve diğerlerinin hislerini ve duygularını izleme, bunlar arasında ayırım yapma ve bu bilgiyi düşünce ve eylemlerinde kullanma becerisini içeren, sosyal zekanın bir alt boyutu” olarak tanımlanmıştır (Salovey ve Mayer, 1990). Bir başka tanımda ise Goleman (2013) duygusal zekayı, “kendini harekete geçirebilme, aksiliklere rağmen yola devam edebilme, dürtülerini kontrol ederek isteklerini erteleyebilme, ruh halini düzenleyebilme, sıkıntıların öğrenmeyi engellemesine izin vermeme, kendini başkalarının yerine koyabilme ve umut besleme olarak” ifade etmiştir. Öğretmen adayları, duygusal zekalarını verimli kullanabilmeleri halinde iletişim içinde oldukları öğrenci gruplarını ev diğer bireyleri anlama, ifade ve kontrol etme kapasitesine sahip olacaklardır. Bu açıdan bakıldığında kendi farkındalıklarının bilince olmak, duygularını kontrol etmek ve bu duyguları olumlu ortamlar için kullanmak onlara eğitim-öğretim hayatı içerisinde yarar sağlayacaktır (Fuimano, 2004).

Eğitim-öğretimin kalitesi ve yapısının ciddi manada tartışıldığı günümüzde kişilerin kendini değerlendirmesinin üniversite öğrenimi içerisinde yapılmasının önemi git gide artmaktadır. Eğitim-öğretimde niteliğin artırılması araştırma konuları içerisinde yer alırken, bireylerin kendi yeteneklerine ilişkin bakış açılarının dikkatle irdelenmesi büyük ölçüde önem

kazanmıştır. Bireylerin kendine ilişkin yaptığı tahminler ve değerlendirmeler ise öz yeterlik kavramını ortaya koymaktadır (Braun ve Gusy 2006; Yılmaz, Gürçay ve Ekici, 2007).

Bandura 1977 yılında ilk kez olarak Öz-yeterlilik kavramını “Bilişsel Davranışsal Değişim” adı altında kullanmıştır. Bandura (1997) için öz-yeterlilik, bireylerin belli bir performansı ifa için gerekli olan etkinlikleri bir araya getirip, bunları başarılı olarak yapma kapasitelerine olan inancı olarak tanımlamaktadır. Zimmerman (1995, ss. 202-231) öz-yeterliliği, kişilerin bir işi gerçekleştirme, başarabilme yetenekleri hakkındaki hükümleri şeklinde tanımlamıştır. Jerusalem (2002, ss. 8-12) ise öz-yeterliliği, bireyin yetenekleri hakkında kendi kendini ikna edebilmesi şeklinde tanımlamaktadır. Akademik öz-yeterlilik terimi, öğrencinin bireysel anlamda akademik bir işlemi başarılı bir şekilde tamamlayabileceğine karşı var olan inancı olarak tanımlanmaktadır (Zimmerman, 2000, ss. 82–91). Bu inanca sahip öğretmenlerin şüphesiz öğrencilerine faydalı olmada daha etkin bir rol oynayacağı düşünülebilir.

Öğretmen-öğrenci ilişkisi duygusal zekânın önemli bileşenlerini yansıtır. Öğrencilerin öğretmenlerinin onlara değer verdiğini bilmeleri ve buna inanmaları gerekmektedir (Öztürk, 2006, s. 3). Duygusal zekası iyi olan öğretmen hem kendi duygularını anlama yeteneğinde hem de öğrencisinin duygularını anlama yeteneğinde, daha etkin ve verimli olabilecektir. Bu sebeple öğretmen adaylarının duygusal zeka düzeyinin belirlenmesi ve burada çıkan sonuçlar ile literatüre ışık tutacak öneriler sunabilmek önemli olacaktır. Eğitim açısından birbiriyle bağlantılı olan önemli sonuçların ortaya çıkmasında her birinin bir diğerini etkilediği anlaşılan, çocukların eğitimsel, motorsal yeteneklerinin ve fiziksel psiko-sosyal gelişiminde ve eğitim öğretim hayatlarında önemli bir yeri bulunan öğretmenlerdir. Öğretmenler eğitim-öğretim hayatı boyunca çocukların gerek eğitim gerekse motorsal, fiziksel ve psikososyal anlamda gelişiminde önemli rol oynamaktadırlar. Bu gelişimde önemli rol oynayan öğretmenlerin kendini yeterli görmesi kaçınılmaz bir gerçektir. İşte burada karşılaşılan kavram akademik öz-yeterliktir. Akademik öz-yeterliliğe sahip olan öğretmenler şüphesiz çocukların bu özelliklerini geliştirmede daha aktif bir rol oynayacaklardır.

Literatürde oldukça değinilen ve üzerine çalışmalar yapılan duygusal zeka kavramının akademik öz-yeterlilik ile ilişkisinin olacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu iki kavramın beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları üzerinde çalışılmamış olması oldukça dikkat çekici olmuştur. Bu noktadan hareketle bu çalışmanın amacı; Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka düzeyleri ve akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem

Bu bölümde, araştırmada kullanılan model, araştırmanın evren ve örnekleme, araştırmada kullanılan ölçme araçları, verilerin toplanması ve analiz edilmesi süreçleri hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının, duygusal zeka düzeyleri ve akademik öz-yeterliliklerinin belirlenmesinde “tarama modeli” kullanılmıştır. Tarama modeli, “geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez” (Karasar, 2016, s. 109). Araştırmanın yöneldiği amaç ve kapsam

bakımından ise tarama modelinin bir türü olan “ilişkisel tarama” modelinden yararlanılmıştır. İlişkisel tarama modeli ise, “iki ya da daha çok değişken arasındaki ilişkinin herhangi bir şekilde bu değişkenlere müdahale edilmeden incelendiği” araştırmalardır (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017, s.15).

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi ve Bartın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu evren içerisinde olasılığa dayalı olmayan örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme yoluyla seçilen 304 beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Kolayda örnekleme “hızlı ve ucuz yoldan veri elde etmenin en kestirme yoludur” (Karagöz, 2017, s. 66).

Verilerin Toplanması

Araştırmanın yapılabilmesi için kurumlardan gerekli izinler alındıktan sonra kişisel bilgi formu, duygusal zeka ve akademik öz-yeterlik ölçekleri kitapçık haline getirilerek hazırlanmıştır. Kitapçıklar araştırmacılar tarafından Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi ve Bartın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü öğrencilerine araştırmanın amacı anlatılarak dağıtılmış ve veriler toplanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada ölçme araçları olarak “kişisel bilgi formu”, “duygusal zeka ölçeği” ve “akademik öz yeterlik” ölçekleri kullanılmıştır. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik başarı puanlarının tespit edilmesinde ise öğrencilere akademik başarı puanları sorulmuş öğrencilerden alınan cevaplar kurumların ilgili öğrenci işlerinden transkript notları ile kıyaslanmış ve akademik başarı puanlarının son halleri değerlendirmeye alınmıştır. Ölçme araçlarına ilişkin detaylı bilgiler aşağıda verilmiştir.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmada öğretmen adaylarına ait demografik bilgileri belirlemek için 3 sorudan oluşan “kişisel bilgi formu” hazırlanmıştır. Bu sorularda öğretmen adaylarının; cinsiyet, sınıf düzeyi ve akademik başarı puanı gibi bilgilerine ulaşılacak hedeflenmiştir.

Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zekâlarının belirlenmesinde; Schutte, ve diğ., (1998) tarafından geliştirilen, Austin ve diğ., (2004) tarafından revize edilen ve Tatar ve diğ., (2011) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan “Schutte Duygusal Zeka Ölçeği” kullanılmıştır. Tatar ve diğ., (2011) ölçeğin Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısını bütünü için 0,82, alt boyutları için ise 0,75, 0,39 ve 0,76 olarak tespit etmiştir. Ölçeğin bütünü için test-tekrar test güvenilirlik katsayısı bir hafta arayla (n=88) $r=0,49$, iki hafta arayla (n=85) $r=0,56$ bulunmuştur. Ölçek 5’ li likert 41 madde ve üç alt boyuttan oluşmaktadır (İyimserlik-Ruh Halinin Düzenlenmesi, Duyguların Kullanımı, Duyguların Değerlendirilmesi). Ölçeğin 2, 7, 12, 15, 18, 21, 29, 30, 33, 35, 37, 38 maddeleri İyimserlik- Ruh Halinin Düzenlenmesi alt boyutunu; 4, 9, 10, 23, 26, 34 maddeleri Duyguların Kullanımı alt boyutunu; 6, 8, 17, 22, 28, 31, 36, 39, 40, 41 maddeleri Duyguların değerlendirilmesi alt boyutunu oluşturmaktadır. Ölçekte yer alan 3,4,6,8,10,12,13,14,17,20,22,23,24,25,26,28,34,35,39,40,41 nolu maddeler ters yönlü puanlanmaktadır. Mevcut araştırma sonucunda ölçme aracına ilişkin cronbach alpha güvenilirlik katsayısı iyimserlik-ruh halinin düzenlenmesi için .77; duyguların kullanımı

için .57; duyguların değerlendirilmesi için .82; ve duygusal zeka toplam puanı için .91 olarak tespit edilmiştir.

Akademik Öz Yeterlik Ölçeği

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz-yeterliklerini tespit etmek için Akademik Öz-yeterlik Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek Jerusalem ve Schwarzer (1981) tarafından geliştirilmiş ve Yılmaz, Gürçay ve Ekici (2007) tarafından Türkçe 'ye uyarlanmıştır. Ölçek 7 ifadeden oluşmaktadır. Ölçek maddeleri; 1-Bana hiç uymuyor, 2-Bana çok az uyuyor, 3-Bana uyuyor, 4-Bana tamamen uyuyor biçiminde 4'lü dereceleme ile yanıtlanmaktadır. Ölçeğin cronbach alpha güvenirlik katsayısı .79 olarak tespit edilmiştir. Ölçekte 7. madde ters yönlü puanlanmaktadır. (Yılmaz, Gürçay ve Ekici, 2007). Mevcut araştırma sonucunda ölçme aracına ilişkin cronbach alpha güvenirlik katsayısı .69 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarından toplanan veriler kodlanarak SPSS paket programına aktarılmış ve normallik sınanması yapılmıştır. Normallik sınanmasında verilerin çarpıklık (skewness) ile basıklık (kurtosis) değerlerine bakılmıştır. Yapılan istatistiksel analiz sonucunda verilerin -2...+2 aralığında olduğu tespit edilmiştir. Saptanan bu değerlerin normal dağılıma uygun olduğu ifade edilebilir (George ve Mallery, 2001, s. 86-87). Normal dağılım gösterdiği tespit edilen veriler parametrik testlerle çözümlenmiştir. Verilerin genel olarak değerlendirilmesinde betimsel istatistikler, t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), çoklu karşılaştırma testlerinden Pos Hoc (TUKEY) testi ve pearson korelasyon analiz teknikleri kullanılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, araştırmada kullanılan ölçme araçları yoluyla elde edilen verilerin istatistiksel analizleri ve yorumlanmasına yer verilmiştir.

Tablo 1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının cinsiyete ve sınıf düzeylerine göre dağılımları

Cinsiyet	n	%
Kadın	78	25,7
Erkek	226	74,3
Sınıf Düzeyi	n	%
1. sınıf	92	30,3
2. sınıf	84	27,6
3. sınıf	72	23,7
4. sınıf	56	18,4

Tablo 1' de beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının cinsiyete ve sınıf düzeylerine göre dağılımları verilmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının 78' si (%25.7) kadın; 226' sının (%74,3) ise erkek olduğu görülmektedir. Öte yandan beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının 92' sinin (%30.3) 1. Sınıf; 84' ünün (%27.6) 2. Sınıf; 72' sinin (%23.7) 3. Sınıf; 56' sının ise (%18.8) 4. sınıf olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka ve akademik öz-yeterlik puanların betimsel istatistik sonuçları

	n	\bar{X}	SS
İyimserlik/Ruh Halinin Düzenlenmesi	304	46,10	6,37
Duyguların Kullanımı	304	19,87	3,76
Duyguların Değerlendirilmesi	304	35,39	7,36
Duygusal Zeka Toplam Puan	304	148,19	20,76
Akademik Öz Yeterlik	304	20,18	3,20

Tablo 2’ de beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka ve akademik öz-yeterlik puanların betimsel istatistik sonuçları verilmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi puan ortalaması 46.10; Duyguların kullanımı puan ortalaması 19.87; Duyguların değerlendirilmesi 35.39; Duygusal zeka toplam puanı ise 148.19 olarak tespit edilmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik ortalama puanlarının ise 20.18 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanlarının cinsiyet göre karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	\bar{X}	t	p
İyimserlik Ruh Halinin Düzenlenmesi	Kadın	78	47,78	2,73	,00
	Erkek	226	45,52		
Duyguların Kullanımı	Kadın	78	21,14	3,50	,00
	Erkek	226	19,44		
Duyguların Değerlendirilmesi	Kadın	78	38,23	4,04	,00
	Erkek	226	34,42		
Duygusal Zeka Toplam Puan	Kadın	78	156,15	4,02	,00
	Erkek	226	145,45		

Tablo 3’ de beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanlarının cinsiyete göre karşılaştırılmasında kullanılan bağımsız gruplar t – testi sonucu yer almaktadır. Analiz sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanlarının cinsiyete göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p < .05$). Duygusal zeka alt boyutlarında ve toplam puanında kadın öğretmen adaylarının puanlarının erkek öğretmen adaylarının puanlarından yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanlarının sınıf düzeylerine göre karşılaştırılması

	Sınıf Düzeyi	n	\bar{X}	SS	F	p	Farklar
İyimserlik/Ruh Halinin Düzenlenmesi	1. sınıf	92	45,68	6,40	,37	,77	
	2. sınıf	84	46,24	5,55			
	3. sınıf	72	45,94	6,72			
	4. sınıf	56	46,79	7,08			
Duyguların	1. sınıf	92	19,98	3,44	3,00	,03	2>3

Kullanımı	2. sınıf	84	20,48	3,39		
	3. sınıf	72	18,78	4,32		
Duyguların Değerlendirilmesi	4. sınıf	56	20,23	3,81	,22	,87
	1. sınıf	92	35,53	6,66		
	2. sınıf	84	35,79	7,14		
	3. sınıf	72	34,85	7,82		
Duygusal Zeka Toplam Puan	4. sınıf	56	35,29	8,29	,89	,44
	1. sınıf	92	147,82	20,07		
	2. sınıf	84	150,25	19,23		
	3. sınıf	71	145,14	21,06		
	4. sınıf	56	149,68	23,60		

Tablo 4’ de beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanlarının sınıf düzeylerine göre karşılaştırılmasında kullanılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları yer almaktadır. Analiz sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanlarının sınıf düzeylerine göre duyguların kullanımı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < .05$). Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için yapılan Post Hoc (TUKEY) testi sonuçlarına göre 2. sınıflar ile 3. sınıflar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. 2. sınıfların puan ortalaması 3. sınıflara göre daha yüksektir. Öte yandan iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi, duyguların değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puanlarında ise sınıf düzeyine göre anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir ($p > .05$).

Tablo 5. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanları ile akademik başarı puanları arasındaki ilişki

	İyimserlik/ Ruh Halinin Düzenlenmesi	Duyguların Kullanımı	Duyguların Değerlendirilmesi	Duygusal Zeka Toplam Puan	
Akademik	r	,15	,05	,13	,14
Başarı Puanı	r	,01**	,43	,02*	,01**

Tablo 5’ de beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanları ile akademik başarı puanları arasındaki ilişkiyi gösteren pearson korelasyon analizi sonuçları yer almaktadır. Analiz sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi ($r = .15$), duyguların değerlendirilmesi ($r = .13$) ve duygusal zeka toplam puanı ($r = .14$) ile akademik başarı puanları arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p < .05$).

Tablo 6. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanlarının cinsiyet göre karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	\bar{X}	SS	t	p
Akademik Öz Yeterlik	Kadın	78	19,91	2,76	-,887	,376
	Erkek	226	20,28	3,34		

Tablo 6’ da beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanlarının cinsiyete göre karşılaştırılmasında kullanılan bağımsız gruplar t-testi sonucu yer almaktadır. Analiz sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanlarının cinsiyete göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p > .05$).

Tablo 7. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanlarının sınıf düzeyine göre karşılaştırılması

	Sınıf Düzeyi	n	\bar{X}	SS	F	p
Akademik Öz Yeterlik	1.sınıf	92	19,58	2,75	2,54	,06
	2.sınıf	84	20,45	2,81		
	3.sınıf	72	20,04	3,70		
	4.sınıf	56	20,98	3,61		

Tablo 7’ de beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanlarının sınıf düzeylerine göre karşılaştırılmasında kullanılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları yer almaktadır. Analiz sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanlarının sınıf düzeylerine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p > .05$).

Tablo 8. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanları ile akademik başarı puanları arasındaki ilişki

	Akademik Başarı Puanları	
Akademik Öz Yeterlik	r	,21
	p	,00**

Tablo 8’ de beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanları ile akademik başarı puanları arasındaki ilişkiyi gösteren pearson korelasyon analizi sonuçları yer almaktadır. Analiz sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanları ile akademik başarı puanları arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($r = .21$; $p < .05$).

Tablo 9. Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanları ile akademik öz yeterlik puanları arasındaki ilişki

	İyimserlik/Ruh Halinin Düzenlenmesi	Duyguların Kullanımı	Duyguların Değerlendirilmesi	Duygusal Zeka Toplam Puan
Akademik Öz Yeterlik	r	,37	,11	,15
	p	,00**	,04*	,01**

Tablo 9’ da beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanları ile akademik öz yeterlik puanları arasındaki ilişkiyi gösteren pearson korelasyon analizi sonuçları yer almaktadır. Analiz sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanları ile iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi ($r = .37$) arasında pozitif yönde orta

düzeyde; akademik öz yeterlik puanları ile duyguların kullanımı ($r=.11$) duyguların değerlendirilmesi ($r=.15$) ve duygusal zeka toplam puanı ($r=.29$) arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p<.05$; $p<.01$).

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Tartışma

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka düzeyleri ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmanın bu bölümünde, araştırma kapsamında elde edilen bulguların istatistiksel analiz sonuçları literatür ışığında tartışılmış ve bu bulgulara ait yorumlara yer verilmiştir. Araştırmaya 78'i kadın, 226'sı erkek olmak üzere toplam 304 beden eğitimi ve spor öğretmeni adayı katılmıştır.

Araştırma sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanlarının cinsiyete göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 3). Kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına göre duygusal zeka puanlarının yüksek olduğu sonucu araştırma sonunda ortaya çıkmıştır. Duygusal zeka seviyeleri açısından kadınlar ve erkekler arasındaki bu farkın nedeni olarak sosyalleşme süreci gösterilebilir. Kadınlar toplumsal yaşamda duygularına erkeklere nazaran daha dikkat ederek sosyalleşebilirler ya da benzeri bir başka ifadeye göre erkekler duygularını açığa vurmuyarak sosyalleşebilirler (Haviland-Jones, Gebelt ve Stapley, 1997). Çağımız iş ve yaşam şartları, hiyerarşik yapıların azaldığı, üst tabakadan alt tabakaya varıncaya kadar bütün bireylerin kaynak durumuna geldiği, esnek bir ilişki ağı şeklinde kurgulanmıştır. Kadınların yaratılışları gereği ihtiyaçları fark etme ve cevap verme, besleyici olma, kendilerini rahat hissetme ve hissettirme çabaları giderek daha kritik bir hal almıştır. Kadınların toplumsal ikna, empati gibi bazı feminen değerleri ve iletişim yöntemlerini kullanmalarına olanak tanıyan yeni yaklaşımlar, cinsiyet faktörünün etkin bir değişken olduğu gerçeğini karşımıza çıkarmıştır (Edizler, 2010).

Literatür incelendiğinde yapılan araştırmalarda kadınların erkeklere göre duygusal zeka puanlarının anlamlı derecede yüksek olduğunu gösteren çalışmalar mevcuttur (İşmen, 2001; Brackett, Mayer ve Warner, 2004; Harrod ve Scheer, 2005; Aşan ve Özyer, 2003; Sevindik, Uncu ve Güneş-Dağ, 2012; Erdoğan, 2008; Baba, 2012; Sarıkabak, 2019). Bu araştırma bulguları, mevcut araştırma bulgularını desteklemektedir. Araştırma sonucuyla farklı olarak literatürde rastlanan çalışmalarda ise Deniz ve Yılmaz (2004), Tingaz (2013), Şenel (2015) ve Sarıkabak, Eyuboğlu ve Ayrancı'nın (2018) çalışmalarında duygusal zeka puanlarının cinsiyete göre farklılık göstermediği rapor edilmiştir.

Araştırma sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanlarının sınıf düzeylerine göre karşılaştırılmasında sadece duyguların kullanımı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir (Tablo 4). 2. sınıfların puan ortalaması 3. sınıflardan yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca duygularının değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puanlarında da 2. Sınıfların puan ortalamaları yüksektir. Öte yandan iyimserlik/ruh halini düzenlenmesi alt boyutunda 4. Sınıfların puan ortalamalarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Şenel'in (2015) çalışmasının sonucunda sınıf değişkenine göre duygusal zeka puanlarının farklılık gösterdiğini tespit etmiştir. Bu sonuç, yapılan araştırma sonucunda elde edilen duyguların kullanımı alt boyutu sonucuyla benzerlik, diğer boyutları ile farklılık göstermektedir. Bir diğer çalışma olan Deniz ve Yılmaz'ın (2004) araştırmasında ise sınıf

değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşma olmadığı saptanmıştır. Bu sonuç, yapılan araştırmadaki iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi, duyguların değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puan sonuçlarıyla benzerlik, duyguların kullanımı alt boyutu sonucu ile farklılık göstermiştir. Aşan ve Özyer'in (2003) araştırmasının sonuçlarına göre öğrencilerin duygusal zeka puanlarının sınıf değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmemiştir. Bu sonuç, yapılan araştırmadaki iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi, duyguların değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puan sonuçlarıyla örtüşmekte, duyguların kullanımı alt boyutu sonucu ile ise örtüşmemektedir.

Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi, duyguların değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puanları ile akademik başarı puanları arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir (Tablo 5). Bu sonuç duygusal zekanın akademik başarı üzerinde etkili olduğu gerçeğini ortaya çıkarmıştır.

Literatürde ki çalışmalar incelendiğinde duygusal zeka ile akademik başarı arasında ilişkiler tespit edilen çalışmalar görülmektedir. Parker, Summerfeldt, Hogan ve Majeski (2004) Kanada' da yaptıkları araştırmada duygusal zeka ile akademik başarı arasında güçlü ilişkiler tespit ederken; Petrides, Fredericson ve Furham (2004) İngiltere' deki araştırmalarında duygusal zeka ile akademik başarı arasında ilişkinin varlığına kanıt bulmuşlardır. Bu sonuçlar, mevcut araştırma bulgularını desteklemektedir. Yapılan araştırmanın sonuçlarından farklı olarak Kashani, Azimi ve Vaziri (2012) ise yaptıkları çalışmada duygusal zeka ile akademik başarı arasında herhangi bir ilişkiye rastlayamamışlardır.

Araştırma katılan beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanlarının cinsiyete göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Tablo 6). Erkek öğretmen adaylarının, kadın öğretmen adaylarına göre akademik öz-yeterlik puan ortalamalarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Literatür incelendiğinde, erkek ve kızların öz-yeterliği ölçmeyi amaçlayan sorulara yönelik farklı tutumlar sergileme içerisinde olabilecekleri ifade edilmekte ve yapılan araştırmalarda erkeklerin bu tip ölçme araçlarına kendi öz-yeterliklerini daha yüksekte hissederek cevap verdikleri, kızların ise daha orta düzeyde bir eğilim sergiledikleri ifade edilmektedir (Wingfield ve diğ., 1991; akt: Pajares ve Schunk, 2001). Bu durumun, bu çalışmadaki kız ve erkek öğretmen adayları içinde söz konusu olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca bunun yanı sıra ataerkil bir toplum olarak ülkemizde erkeğe başarılı olma misyonu daha çok yüklenmiştir. Toplumda erkeklerin kendini akademik anlamda yetkin görme misyonunu beklemektedir. Dolayısıyla erkek öğretmen adaylarının, kadın öğretmen adaylarına nazaran kendilerini daha olumlu bir tutum içerisinde göstermeleri de olası bir durum olarak değerlendirilebilir (Akbay ve Gizir, 2010, ss. 60-78). Literatür incelendiğinde akademik öz-yeterlik puanlarının cinsiyete göre farklılık göstermediği çalışma bulgularına rastlanılmıştır (Alemdağ, Öncü ve Yılmaz, 2014; Duman, 2018; Özsüer, İnal, Uyanık ve Ergün, 2011; Bozkurt, 2013). Bu sonuçlara mevcut araştırma bulgularını desteklemektedir. Araştırma bulgularından farklı sonuçlarda ise İslam (2016) ve Er ve Gürkan' ın yaptıkları çalışmalar gösterilebilir. Bu araştırmalarda ise akademik öz-yeterlik puanlarının cinsiyete göre farklılık gösterdiği sonucu rapor edilmiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanlarının sınıf düzeylerine göre karşılaştırılmasında akademik öz yeterlik puanlarının sınıf düzeylerine göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Tablo 7). En yüksek akademik öz-yeterlik puanlarının son sınıflarda, en düşük akademik öz-yeterlik puanlarının da birinci sınıflarda olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının son sınıftaki puan ortalamalarının yüksek olması,

sorumluluklarının bilincinde olduklarının ve gelecek planlaması yapmak adına kendini yeterli algıladıkları ve bu şekilde yaklaşım sergilemiş olabilecekleri şeklinde yorumlanabilir.

Literatür incelendiğinde akademik öz-yeterlik puanlarının sınıf düzeylerine göre farklılık göstermediğini gösteren çalışmalar mevcuttur (Amad Hamin, 2018; Bozkurt, 2013). Araştırma bulgusunun aksine sınıf düzeyi ile ilgili farklı sonuçların olduğu çalışmalarda ise; Oğuz (2009) tarafından yapılan araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının akademik öz-yeterlik puanlarının sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği ve yine Er ve Gürkan (2011) yaptıkları çalışmalarında öğretmen adaylarının öz yeterliklerinin sınıf değişkenine göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşmıştır.

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanları ile akademik not ortalamaları arasındaki ilişkiyi gösteren pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik puanları ile akademik not ortalamaları arasında pozitif yönde ilişki tespit edilmiştir (Tablo 8). Bandura'nın (1977) öz-yeterlik kuramı performans başarılarının öz-yeterlik inancının dayandığı başlıca kaynaklardan biri olduğunu söylemektedir. Bu bilgidен hareketle öğretmen adaylarının akademik öz yeterliklerinin yükselmesinin akademik başarılarını da arttırmış olabileceği şeklinde yorumlanabilir.

Literatür incelendiğinde akademik başarı ile akademik öz-yeterlik arasında ilişkiyi gösteren çalışmalar karşımıza çıkmaktadır (Multon, Brown, ve Lent, 1991; Hackett, Betz, Casas ve Rocha-Singh, 1992; Chowdhury ve Shahabuddin, 2007; Klomegah, 2007; Bassi, Steca, Fave ve Caprara, 2007; Zajacova, Lynch ve Espenshade, 2005). Yapılan bu araştırmalar, mevcut çalışmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Mevcut çalışma sonucundan farklı olarak Lodewyk ve Winne 'nin (2005) yaptığı araştırma gösterilebilir.

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka puanları ile akademik öz yeterlik puanları arasındaki ilişkiyi gösteren pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik ile iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi, duyguların kullanımı, duyguların değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puanı arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir (Tablo 9). Başka bir deyişle öğretmen adayları iyimser bir ruh haline sahip olduğunda, duygularını olumlu yönde kullandıklarında, duygularını doğru şekilde değerlendirdiklerinde ve en önemlisi duygusal olarak kendinin ve çevresinin farkında olduklarında yani duygusal zekasını olumlu yönde kullandıklarında akademik öz- yeterliklerini de arttırmaktadırlar. Bu sonuçlar duygusal zeka yapısının geliştirilmesinin akademik öz-yeterliliği de pozitif yönde olumlu etkileyeceğine işaret etmektedir. Bu nedenle öğretmen adaylarına genel eğitim verilirken duygusal zekalarını arttırmaya yönelik çalışmaların da yapılması akademik öz yeterliğe de olumlu katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Literatür incelendiğinde duygusal zeka ile öz-yeterlik arasında ilişkiyi inceleyen çalışmaların varlığına rastlanılmıştır. Bu nedenle bu çalışma sonuçları incelendiğinde duygusal zeka ile öz-yeterlik arasında anlamlı ilişkiler gösteren çalışmaların varlığı araştırma bulgusunu desteklemektedir (Şenel, 2015; Tabatabaei, Jashani, Mataji ve Afsar, 2013; Gürol, Özercan ve Yalçın, 2010; Chan, 2004; Martin, Easton, Wilson, Takemoto ve Sullivan, 2004).

Sonuç

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka düzeyleri ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmanın bu bölümünde, araştırma sonuçlarına yer verilmiştir.

- Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının cinsiyete göre duygusal zeka düzeyleri farklılık göstermiştir. Kadın öğretmen adaylarının duygusal zeka puanları erkek öğretmen adaylarına göre daha yüksektir.
- Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sınıf düzeylerine göre duygusal zeka alt boyutlarından duygularının kullanımı boyutunda farklılık tespit edilmiştir. 2. Sınıfların duygusal zeka puanları 3. sınıfların duygusal zeka puanlarından daha yüksektir. İyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi, duyguların değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puanlarında sınıf düzeylerine göre farklılık tespit edilmemiştir.
- Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka alt boyutları olan iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi, duyguların değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puanı ile akademik başarı puanları arasında pozitif yönde ilişki tespit edilmiştir.
- Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının cinsiyete göre akademik öz-yeterlikleri farklılık göstermemektedir.
- Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının sınıf düzeylerine göre akademik öz-yeterlikleri farklılık göstermemektedir.
- Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının akademik öz-yeterlikleri ile akademik başarı puanları arasında pozitif yönde ilişki tespit edilmiştir.
- Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka düzeyleri (iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi, duyguların kullanımı, duyguların değerlendirilmesi ve duygusal zeka toplam puanı) ile akademik öz-yeterlikleri arasında pozitif anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Öneriler

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka düzeyleri ile akademik öz yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmanın bu bölümünde, önerilere yer verilmiştir.

- Araştırmada erkek öğretmen adaylarının duygusal zeka puanlarının kadın öğretme adaylarına göre daha düşük olduğu saptanmıştır. Bunun nedenleri araştırılabilir.
- Kadın öğretmen adaylarının akademik öz-yeterlik puanların erkek öğretmen adaylarına göre düşük çıkmasının sebepleri üzerinde durulabilir.
- Bu araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının duygusal zeka düzeyleri ve akademik öz-yeterlikleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Farklı bölümlerde ve programlarda okuyan öğretmen adayları ile beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları örneklem grubuna dahil edilerek çalışmalar yapılabilir.
- Araştırma iki devlet üniversitesi ile sınırlandırılmıştır. Daha farklı devlet ve özel üniversitelerin dahil edileceği çalışmalar yapılabilir.

- Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilim ve teknoloji çağının ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde duygusal zeka gelişimi ve akademik öz-yeterlik gelişimi hakkında eğitimler verilebilir.

Araştırma tarama modelinde yapılmış bir araştırmadır, deneysel tarza araştırmalar yapıp alana daha somut katkılar sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Akbay, S. E. ve Gizir, C. A. (2010). Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışı: akademik güdülenme, akademik özyeterlik ve akademik yüklenme stillerinin rolü. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 60-78.
- Alemdağ, C., Öncü, E. ve Yılmaz, A.K. (2014). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının akademik motivasyon ve akademik öz-yeterlikleri. *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe Journal of Sport Sciences*. 25 (1), 23–35.
- Asrar-ul-Haq, M., Anwar, S., & Hassan, M. (2017). Impact of emotional intelligence on teacher' s performance in higher education institutions of Pakistan. *Future Business Journal*, 3(2), 87-97.
- Aşan, Ö. ve Özyer, K. (2003). Duygusal zekaya etki eden demografik faktörlerin saptanmasına yönelik ampirik bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(1), 151-167.
- Austin, E. J., Saklofske, D. H., Huang, S. H. ve McKenney, D. (2004). Measurement of trait emotional intelligence: Testing and cross-validating a modified version of Schutte et al.'s (1998) measure. *Personality and individual differences*, 36(3), 555-562.
- Baba, H. (2012). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulundaki öğrencilerin kinestetik ve duygusal zekâlarının. İç-dış kontrol odaklarının akademik başarılarına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Bandura, A. (1977). Self-Efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(2), 191–215.
- Bassi, M., Steca, P., Fave, A. D. and Caprara, G. V. (2007). Academic self-efficacy beliefs and quality of experience in learning. *Journal of Youth and Adolescence*, 36, 301-312.
- Bozkurt, T., (2013). *Beden eğitimi öğretmenleri adaylarının öğretmenlik öz yeterliliklerin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi üniversitesi, Eğitim Bölümleri Enstitüsü, Ankara.
- Brackett, M. A., Mayer, J. D. ve Warner, R. M. (2004). Emotional intelligence and its relation to everyday behaviour. *Personality and Individual differences*, 36(6), 1387-1402.
- Braun, E. ve Gusy, B. (2006). Perspektiven der Lehrevaluation. *Didaktik und Evaluation in der Psychologie*, 152.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Demirel, F., Karadeniz, Ş. ve Çakmak, E. K. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (23. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Chan, D. W. (2004). Perceived emotional intelligence and self-efficacy among Chinese secondary school teachers in Hong Kong. *Personality and Individual Differences*, 36(8), 1781-1795.
- Chowdhury, M. S. ve Shahabuddin, A. M. (2007). Self-Efficacy, motivation and their relationship to academic performance of bangladesh college students. *College Quarterly*, 10(1), 1-9.
- Deniz, M. E. ve Yılmaz, E. (2004). Üniversite öğrencilerinin duygusal zeka yetenekleri ve yaşam doyumları arasındaki ilişki. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi* (68-77). Malatya: İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi.

- Duman, T. (2018) *Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ve akademik öz yeterlilik düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Çorum.
- Edizler, G. (2010). Karizmatik liderlikte duygusal zekâ boyutuyla cinsiyet faktörüne ilişkin literatürel bir çalışma. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 6(2), 137-150.
- Er, K.O. ve Gürkan, U. (2011). Öğretmen adaylarının öz-yeterlilik algıları ve kopya çekmeye ilişkin tutumları arasındaki ilişki. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.14(26).
- Erdoğan, M. Y. (2008). Duygusal zeka'nın bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23), 62-76.
- Fuimano, J. (2004). Raise your emotional intelligence. *Nursing Management*, 35(7), 10-12.
- George, D. ve P. Mallery. (2001). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference 10.0 Update*. (3. Baskı). Boston: Allyn and Bacon.
- Goleman, D. (2013). *Duygusal zeka neden IQ'dan daha önemlidir?* (Çev: B. S. Yüksel). İstanbul: Varlık Yayınları.
- Gürol, A., Özercan, M. G. ve Yalçın, H. (2010). A comparative analysis of pre-service teachers' perceptions of self efficacy and emotional intelligence. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 3246-3251.
- Hackett, G., Betz, N. E., Casas, J. M. ve Rocha-Singh, I. A. (1992). Gender, ethnicity, and social cognitive factors predicting the academic achievement of students in engineering. *Journal of counseling Psychology*, 39(4), 527.
- Harrod, N. R. ve Scheer, S. D. (2005). An exploration of adolescent emotional intelligence in relation to demographic characteristics. *Adolescence*, 40(159), 503-513.
- Haviland-Jones, J., Gebelt, J. ve Stapley, J. (1997). The Questions of Development in Emotion. In. P.Salovey, J. Sluyter (Eds.) *Emotional Development and Emotional Intelligence: Educational Implications*. Newyork: Basic Books.
- İslam, A. (2016). *Beden eğitimi ve spor öğretmenliği ile sınıf öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin akademik öz-yeterlilik algılarının karşılaştırılması (Ordu İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Erzurum.
- İşmen, A.E. (2001). Duygusal zeka ve problem çözme, *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13, 111-124.
- Jerusalem, M. (2002). *Theroretischer Teil-Einleitung I*. Zeitschrift für Pädagogik, 44, 8-12.
- Jerusalem, M. ve Schwarzer, R. (1981). Fragebogen zur Erfassung von" Selbstwirksamkeit. *Skalen zur Befindlichkeit und Persoenlichkeit In R. Schwarzer (Hrsg.).(Forschungsbericht No. 5)*. Berlin: Freie Universitaet, Institut fuer Psychologie.
- Karagöz, H. (2017). *Spss ve Amos uygulamalı nitel-nicel-karma bilimsel araştırma yöntemleri ve yayın etiği* (1. Baskı). İstanbul: Nobel Kitabevi.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri: Kavramlar ilkeler ve teknikler*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım. 31. Basım.

- Kashani, F. L., Azimi, A. L. ve Vaziri, S. (2012). Relationship between emotional intelligence and educational achievement. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 69, 1270-1275.
- Klomegah, R. Y. (2007). Predictors of academic performance of university students: an application of the goal efficacy model. *College Student Journal*, 41(2).
- Lodewyk, K. R. ve Winne, P. H. (2005). Relations among the structure of learning tasks, achievement, and changes in self-efficacy in secondary students, *Journal of educational psychology*, 97(1), 3-12.
- Martin Jr, W. E., Easton, C., Wilson, S., Takemoto, M. ve Sullivan, S. (2004). Salience of emotional intelligence as a core characteristic of being a counselor. *Counselor Education and Supervision*, 44(1), 17-30.
- Multon, K. D., Brown, S. D. ve Lent, R. W. (1991). Relation of self-efficacy beliefs to academic outcomes: A meta-analytic investigation. *Journal of counseling psychology*, 38(1), 30.
- Önen, A. S. (2012). Öğretmen adaylarının kişilik özellikleri ve duygusal zeka düzeylerinin stresle başa çıkmalarına etkileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(42).
- Özder, H., Konedralı, G. ve Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 16(2), 253-275.
- Özsüer, S., İnal, G., Uyanık, Ö. ve Ergün, M. (2011). Afyon Kocatepe Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin akademik özyeterlik inanç düzeylerinin incelenmesi. *Afyon Kocatepe University Journal of Social Sciences*, 13(2).
- Öztürk, A. (2006). *Okul öncesi öğretmenlerinin duygusal zekâ yetenekleri iş doyumları ve tükenmişlik düzeylerinin bazı değişkenler açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Pajares, F. ve Schunk, D. (2001). The development of academic self-efficacy. *Development of achievement motivation. United States*, 7.
- Parker, J. D., Summerfeldt, L. J., Hogan, M. J. ve Majeski, S. A. (2004). Emotional intelligence and academic success: Examining the transition from high school to university. *Personality and individual differences*, 36(1), 163-172.
- Petrides, K. V., Frederickson, N. ve Furnham, A. (2004). The role of trait emotional intelligence in academic performance and deviant behavior at school. *Personality and individual differences*, 36(2), 277-293.
- Salovey, P. ve Mayer, J. D. (1990). Emotional intelligence. *Imagination, Cognition and Personality*, 9(3), 185-211.
- Sarıkabak, M. (2019). Evaluation of the Sporting Situation and Emotional Intelligence Levels of Different Occupation Groups. *Journal of Education and Training Studies*, 7(8), 53-61.
- Sarıkabak, M., Eyüboğlu, E. ve Ayrancı, M. (2018). Bocce (Petank) sporcularının duygusal zekâ düzeylerinin, akademik erteleme davranışları üzerine etkisinin incelenmesi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 4(1), 163-177.

Schutte, N. S., Malouff, J. M., Hall, L. E., Haggerty, D. J., Cooper, J. T., Golden, C. J. ve Dornheim, L. (1998). Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and Individual Differences*, 25(2), 167-177.

Sevindik, F., Uncu, F. ve Dağ, D. G. (2012). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Tıp Dergisi*, 26(1), 21-26.

Şenel, E. (2015). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin sosyal destek algıları, genel öz yeterlik inançları ve duygusal zekâ düzeylerinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Muğla.

Tabatabaei, S., Jashani, N., Mataji, M. ve Afsar, N. A. (2013). Enhancing staff health and job performance through emotional intelligence and self-efficacy. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 84, 1666-1672.

Tatar, A., Tok, S. ve Saltukoğlu, G. (2011). Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni-Bulletin of Clinical Psychopharmacology*, 21(4), 325-338.

Tingaz, E.O. (2013). *Beden eğitimi ve spor öğretmenliği ile bazı öğretmen adaylarının duygusal zeka ve mutluluklarının karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bölümleri Enstitüsü, Ankara.

Yılmaz, M., Gürçay, D. ve Ekici, G. (2007). Akademik özyeterlik ölçeğinin türkçe'ye uyarlanması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(33), 253-259.

Zajacova, A., Lynch, S. M. And Espenshade, T. J. (2005). *Self-efficacy, stress, and academic success in college*. *Research in Higher Education*, 46(6), 677-706.

Zimmerman, B. J. (1995). *Self-efficacy and educational development*. In A. Bandura (Ed.), *Self-efficacy in changing societies* (pp. 202-231). New York: Cambridge University Press.

Zimmerman, B. J. (2000). Self-efficacy: An essential motive to learn. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 82-91.